

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. nr. 20

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Vrîl de Duminecă pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscrise nu se napotază

ADMINISTRAȚIA :

Arad, Deák Ferencz-u. nr. 20

INSERȚIUNILE :

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefracate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

JIDOVIRE.

Nu există țeară, în care jidovismul să fi ajuns la atâta putere ca la noi.

Nu există ram de viață, de activitate, în care jidovul să nu se fi vîrît. Și modul cum a pătruns felii în care își face gospodăria, e cu atât mai primejdios, cu cât jidovul este scotit de element amalgamat în corpul „națiunii”, — pe când, de fapt, acest element, acolo unde s'a sălășluit, nu numai opera specifică de vampir și-o sevrîște, ci jidovește chiar — cum s'ar zice — cea societate, în care a pătruns.

Tot-deauna gata de a licita în patriotism, ca la ori-ce desfacere de prăvălie în faliment; tot-deauna gata de a promite tot posibilul și imposibilul, în fața balanței unei situații, dar tot-deauna consecvent cu zicerea: „a promite e nobil, a ține, e lucru de rînd”, jidovul își joacă păpușile, îmbrăcate în atilă și calpac.

În adevăr, te cuprinde un cumplit desgust, când privești campania electorală ce s'a întins peste întreaga țeară, în vederea alegerilor dietale.

Nu de Jidovii, cari fac pe matorii politici, ne vom ocupa aci; nu

nașă și condamnăta de toți adeverații patrioți și de oamenii de bun simț, de acesta specie care formează azi o mare putere în Ungaria „maghiară”, pentru susținerea regimului exclusiviste; nu de această fatală impostură vom vorbi, ci vom insista de data aceasta asupra unui efect dezastruos, ce se prezintă azi în toată lumina ca efect ce mosaismul a exercitat asupra moralului politic al națiunii maghiare.

Ori încotro privești, în campaniile electorale, ale diferitelor partide șoviniste, metoda de luptă o găsești imbibată cu aceleași apucături de șamsari aventurieri. Nu vei găsi nicăiri o linie de conduită marcată unitară; îți bate la ochi jocul de-a negoțul, în giurul mandatului. Programele politice declamate cu elan de pe la centru, devin doar obligatoare pentru oamenii din... lună. Eiar obligațiunile morale ce diferiții candidați își iau față de alegători, obligă doar pe creduli de a se... desamăgi după alegeri.

Nu reflectăm asupra diferitelor programe politice ale partidelor maghiare, cari în mare parte sunt formulate sub influență jidovească și susținute ca atari în interesul exploatarei jidovești, ci constatăm, că și acelea, litera și spiritul programelor șoviniste, se intervertesc după nevoile de adaptare față cu sentimentul alegătorilor după diferite condiții etnice locale, ca odată voturile acaparate, praf să se aleagă din nădejdiile alegătorilor, cum și din obligațiile luate de viitorii deputați.

E o adevărată goană după slujba de „părinți” ai patriei; și acești viitori „părinți ai patriei” nu-și dau rînd în propaganda josnică, meschină, de eludare a sentimentului public, a

increderei, și demonetizare a serioșității unei lupte politice.

Dar nu numai atâta se întinde jidovirea. Dela minciună ea trece la corupțiune, de care găsim exemple aduse chiar de ziarele maghiare, — deși legea judecătorei Curiei în materie electorală a intrat în vigoare.

Să soape această lege neeludată de jidovi, de apucăturile ovreiești și de jidoviți, — ni-s'ar părea vecină cu neputință.

Până când această stare de lucruri va domina în Ungaria, până-când „Hetzmeister”-ii politici vor domina, până-când nu se va tăia apa curentului de jidovire, coruptor pe terenul moral cât și material, până-ce acest spirit va domina, nici compatrioții noștri maghiari nu se vor pute vedea acasă în patria aceasta cu toată supremația de „rassă” pe care caută să și-o impună, față cu celelalte naționalități, căci robi vor fi ei Jidanilor și spiritului jidovesc, — care n'a creat nici n'a susținut state, de distrus însă a distrus.

Această desfășurare a lucrurilor cu îngrijorare o privim, și nădăjduim, că spre fericirea patriei noastre și a popoarelor ei, nu va întârzia reacțiunea nici din partea Maghiarilor: contra jidovirei.

Satisfacție rosească României. Ziarului „Budapesti Hirlyap” i-se raportează din București următorul comunicat:

„Consulul român din Ismail prin o lungă depeșă a raportat azi (13 l. c. n.) ministrului-preșident și ministrului de externe D. Sturdza, că comandantul flotilei rusești de-acolo, precum și comandantul a lor cinci torpiloare, apoi comandantul garnizoanelor și doi ofițeri din statul major rus de-acolo, au fost condamnați la arest în odaia proprie, pe timp de câte 30 zile; ear' după expirarea pedepsei, comandantul garnizoanei va fi transferat la Ircuț, și comandantul flotilei la Vladivostoc. Asta nu e decât o pedeapsă pentru toți acei ofițeri ruși, cari, afirmative, înainte de asta cu o lună, fără ordin mai înalt, arangiaseră o mică demonstrație de flotă pe Dunăre în fața Galaților lângă Tighina, în apropiere de portul de iarnă al flotei române. Cu un cuvânt, e o satisfacție dată României din partea guvernului rusesc. Și, pentru ca satisfacția să fie și mai deplîndă, generalul Constantinovici, comandantul diviziei rusești din Basarabia, va face în săptămîna viitoare o vizită generalului român Baicoianu, comandantul corpului de armată la Galați. Intru cât privește ramura Chilia a Dunării, unde Rușii își fac adecă drum, tocmai acum de curg tratative: între guvernele de externe dela Petersburg și București, și adecă pe temeiul protocolului din 1883 dela Londra, care protocol în articolul 7 dispune în chipul următor:

„Ramura Chilia, fiindcă atinge teritoriul rusești și românesc, după-ce eventual va deveni navigabilă, va fi supusă aceleiași rînduelt, sub controlul comun al Rusiei și României, ca și ramura Sulinei, și în tot cazul aceste două state se obligă, să dea

comisiunii europene dănărene lămuriile necesare despre circulația săvîrșită pe această ramură a Dunării.”

„În ministerul de externe român se crede, că pe acest temei în curînd se va face o învoială între guvernele ruse și român, cari încă anul acesta își vor numi comisarii pentru controlarea Chilie. E foarte probabil, că și rezidența acestor comisari va fi Galați, unde residă și membrii comisiei europene pentru ramura Sulinei.”

Juzii electorali. Corpul de judecători, care va fi chemat să judece asupra alegerilor ce sunt în prag, se va alege, în baza prescripțiilor legii judecătorei Curiei, astăzi, Marți, în ședința plenară a Curiei regești. Alegerea se va face cu vot secret. Numărul judecătorilor în materie electorală va fi de 10 membri ordinari și 6 membri suplenți.

Programul parti ului popular. Ziarele maghiare de opoziție au publicat programele de acțiune ale partidelor pe cari le reprezintă. Remarcăm, ca moment serios, din programul partidului popular, următoarele puncte: asigurarea prin lege a dreptului de întrunire și de asociare și lărgirea dreptului electoral.

Aceste puncte de program politic scot din fire pe „Magyar Szó” intransigentul reprezentant al liberalismului și al alegătorilor „patrioți”.

Se îngrijesc de altfel stăpînii zilei ca să nu fie de geaba cătrînirea banffyistă.

Legea de extradare.

— Discursul rostit de D. Sturdza, în camera României. — (Continuare).

Să vedeți ce s'a întemplat cu Albini. Domnia-sa se refugiase în regat de mai mult timp și viețuia printre noi, acusat fiind în Ungaria de un delict politic. Domnia-sa a fost dintre acei cari nu au găsit ca cale, ca să se dea temniței. Asemenea bărbați merită și ei să fie respectați, căci au precedesori în bărbați mari ai noștri și ai străinătății, cari au zis: mai bine decît să fim închiși fără folos pentru cauza ce apărăm, să ne ducem să luminăm lumea asupra cauzei ce apărăm.

Albini a fost însă atras într'un al doilea proces politic, fiind refugiat pe teritoriul regatului, și trăind aci, fără știrea d'lui Mille, care poartă atât interes pentru cestiunile naționale.

Pe când Albini era la Sibiu, în redacția ziarului Tribuna, s'au depus în mîinile sale banii adunați prin subscripțiune pentru ridicarea unui monument lui Avram Iancu. Acești bani Albini îi depusese pentru mai mare siguranță în București la doi băbăi de frunte ai noștri — la d' Procopie Du mitrescu și d' Bicescu. Despre acest lucru nu știa nimeni, decît d' Albini. Aci de zile au stat b'n'i aci, când de-odată i-s'a făcut proces lui Albini, că a mîncat acei bani. Fiind sub acușarea politică de mai înainte, și el fiind refugiat în România, guvernul ungar nu a cerut extradarea lui, ci a cerut, ca Albini să fi supus unui interogatoriu privitor la chestiunea banilor Avram Iancu, prin o comisiune rogatorie. Cererea aceasta s'a făcut pe calea diplomatică, adică prin ministerul afacerilor străine.

La ministerul afacerilor străine sunt multe chestiuni curente, cari trec prin cancelarie. Și cererea acestei comisii rogatorii a trecut, din neștiință, ca o afacere curentă. Cancelaria noastră pe atunci nu știa nici ea, ceea-ce d' Mille nici astăzi nu știe — și anume cine era Albini și ce era chestiunea banilor Avram Iancu. Numai când

tribunalul de Ilfov a vrut să dea curs interogatorului, am aflat, fiind eu ministru de externe, despre ceea ce se petrecea și am oprit acest interogatoriu, pentru-că chestiunea banilor Avram Iancu era „o chestiune conexă cu chestiuni politice”. Ast-fel am oprit întreaga lucrare și nu s'a dat nici o urmare cererii făcute; ear după aceea am dat ordine cancelariei, ca atunci, când vor mai veni asemenea cereri, să mi-le înfășeze mie, înainte de a le da curs. Cererea s'a repetit, și atunci am răspuns, că Albini nu se poate supune la interogatoriu, pentru-că acest interogator privește indirect o cauză politică „conexă”, cum zice tratatul nostru. Despre aceasta s'a convîns guvernul ungar, și nu s'a mai făcut interogatoriu.

Eată cauza d'lui Albini. Așa dar vedeți că, dacă cauza d'lui Albini, fără un tratat, a putut să fie judecată ast-fel, nu rămâne îndoiială, că și cu tratatul de față, alte cazuri, de asemenea natură, fie acum, fie ori-cine ar fi în guvern, tot astfel se vor hotărî precum a fost cazul Albini.

Extradările sunt pentru crimele ordinare, și dacă se admit și atentatele contra suveranilor, între crimele ordinare, cauza este, că și suveranii sunt oameni, sunt semenii noștri și ar fi lucru sălbatic, când pe dînșii, pe cari îi punem să reguleze cele mai mari și mai delicate afaceri ale Statului, i-am pune în afară de legele ordinare care ne guvernează pe noi pe toți, și am lăsa, ca omucidera în acest caz să fi iertașă, prin urmare încurajată.

Înainte de a sfîrși, să-mi dați voie să vă vorbesc și despre acele falimente, pe cari d' Lascar le-a ilustrat cu un exemplu foarte caracteristic.

Să-mi dați voie să vă citez și eu un caz. Trăia la noi în Regat un domn Kirschen. Nu știu dacă acest domn era în relațiuni cu d' Mille, dar era un evreu cu multe și mari relațiuni comerciale în Regat.

D' C. Mille: Nu l'am cunoscut.

D' D. Sturdza, președinte al consiliului și ministru de externe. Se poate; nici eu nu l'am cunoscut personal, dar altfel am avut a face foarte mult cu dînșul. Comerțul acestui domn Kirschen era, că trimitea probe de grâu în Germania, încheia contracte pentru casele germane, dar în loc de grâu de calitate probelor trimise, trimetea saci jumătate cu grâu și jumătate cu nisip. Comerțul lui era o înșelăciune învederată. A fost prins în flagrant de două ori: întâiu cu o înșelăciune la Brăila, pe urmă cu una la Botoșani. Kirschen însă era un om, care era susținut de foarte mulți și foarte onorabili advocați. (Ilaritate).

(Va urma).

Dela Danzig în Franța.

Intrevederea dela Danzig. „Journal de St. Petersburg” scrie următoarele: „Întîlnirea țarului cu împăratul Wilhelm la Danzig, e o nouă dovadă despre trîncicia legăturilor tradiționale dintre curțile din Berlin și Petersburg, precum și a relațiilor amicale și de bună vecinătate ce există între cele două imperii. Întîlnirea aceasta nu poate fi considerată, decît ca un nou gagiu al păcii generale și al unei înțelegeri între puteri”. Ziarele vieneze consideră întrevederea dela Danzig ca un semn de pace. „Neue Freis Presse” constată, că în Franța se observă o slăbire a sentimentelor antigermane. Deși atât dupla-alianță, cât și tripla alianță continuă a exista pe bazele de mai înainte, totuși puterile, cari puteau fi scotite ca centrele grupărilor adverse s'au înțeles între ele și au înlăturat încordarea ce domnia amenințătoare între cei doi po. Toți aceia, cari își puseseră speranța lor pe alianța franco-rusă și așteptaseră dela ea „drobi-

res germanismului", trebuie să fie amar desilusionat de marea plină de răbdare pentru asigurarea păcii datorită în mare parte țarului Nicolae II. De asemenea Germanii, atât cei din Germania, cât și cei din Austria, de sigur că nu vor avea să se pângă de această miraculoasă interesatură a lucrurilor. Interesul bine priceput al monarhiei austro-ungare este identic cu ceea ce s'ar pute numi programul nescris al întrevederii dela Danzig. În ce privește îmbunătățirea situației internaționale, cea mai interesată întru aceasta e acea putere, a cărei politică e pacea, — Austro-Ungaria. „Reichswehr" combate părerea acelor, care susțin că în Danzig s'ar pune bazele unei noi alianțe. Dacă Germania trăcește așa de bine cu vecinii săi, nu se vede de ce Austro-Ungaria și Italia ar trebui să stea rău cu Franța și cu Rusia. Tripla-alianță a fost întemeiată ca o alianță de defensivă. Într'un timp ea acum, când nu există nimic de apărut, tendința aceasta nu-și mai are rostul. Tripla-alianță e capabilă de viață și de asociere; poate că e cercul sărătos pentru o alianță, care să cuprindă toate cele cinci mari state continentale.

La prânzul ce s'a dat Vineria trecută pe vasul Hohenzollern, au luat parte împăratul Wilhelm, Țarul, Marele duce Alexis, Principele Henric, suitele lor și amiralii. Țarul a rămas pe vas până la 11 ore seara, apoi s'a retras pe iahtul „Standard". Țarul și împăratul Wilhelm au dejunat pe vasul „Impăratul Wilhelm II". După manevre, Țarul a exprimat înalta sa satisfacție pentru ținuta flotei germane. Manevrelor flotei germane au continuat în prezența Țarului și a împăratului Wilhelm. Cei doi monarhi au vizitat apoi încrucșătorul „Varjak". Împăratul Wilhelm a primit apoi pe Țar pe vasul amiral. După amiază flota s'a intrat la Hela. După dejunul, care s'a dat pe vasul „Hohenzollern", Țarul și împăratul Wilhelm se despărțiră în chipul cel mai cordial. Împăratul a însoțit pe Țar până la iahtul „Standard". vasele rusești au părăsit portul după amiază.

Țarul în Franța. Ziarele parisiene anunță în unanimitate, că țarul va visita și Parisul. După „Gaulois", tocmai atentatul la contra președintelui Mac Kuley a hotărât pe țar la această. Împăratul Nicolae — zice „Gaulois" — socotea de demnitățile să se arete, că nu se teme de nici o primărie și e decis acum să viziteze capitala Franței. Țarul se va duce la Paris în 20 Septembrie st. n. Din programul petrecerilor sale în Paris se amintește, plecarea din

Compiègne la oarele 12 și 30 m. din zi; sosirea la Paris la 130. Primirea la gara de Nord de către președintele Loubet, toți ministrii și reprezentanții orașului. Dela gară, țarul și țarina se duc la podul Alexandru, a cărui peatră fundamentată a pus o țară în 1896. După „Figaro", țarul ar dori să se ducă la Paris, decât nu voeste nici o primire oficială, nici la gară, nici la podul Alexandru, pe care în tot cazul îl va visita. La Compiègne se fac, după-cum se știe, mari pregătiri pentru primirea părechi imperiale ruse.

Consiliul municipal din Paris a votat un credit de prevedere de 100.000 lei pentru a face față eventualităților, cari ar pute rezulta din prezența țarului în Franța.

Din străinătate.

Millerand contra Alianței cu Rusia.

Estă un manifest cu data de Martie 1897, semnat de către Millerand, Gérault-Richard, Lavy Kiviani și prin care se dovedește că Millerand a fost în contra unei alianțe cu Rusia; e puțin probabil ca acum să-și fi schimbat părerea.

Cetățeni!

Majoritatea ministerială, după cererea d-lui Hanotaux și a d-lui Méline, a hotărât erl, ca Franța să întrebuițeze puterea în contra Cretanilor și în contra Greciei.

Franța se va asocia cu puterile europene, pentru a trimite soldați în Creta, pentru a bloca insulele grecești și Grecia continentală.

Guvernanții noștri aduc ca motiv, că prin aceasta ei vor să salveze pacea.

Adevăratul motiv însă al atitudinii lor nu l'au spus.

Dacă ne aruncă într'o luptă în contra Rusiei o alianță, asupra căror condiții nici țara, nici parlamentul nu știu nimic, nu s'au gândit să salveze libertatea și demnitatea Franței.

Aceeași politică nefastă, care a condus vasele noastre la Kiel, le conduce azi în apele grecești și absoarbe Franța republicană în aurocrația europeană și în despotismul oriental.

Și d-l Méline, pentru a ne pute pune acest lanț, a îndrăznit să spună erl, că înainte de această abdicare, Franța tremura la fiecare pas.

Cetățeni!

Voi trebuie să luptați în contra unei as.monea politice fără bun simț și culpabilă.

Vă înștiințăm de cu vreme, ca să aveți timpul necesar.

Voi trebuie să grăbiți înălțarea republicei socialiste.

Și ca să că acum Millerand, ministrul, se va lachina înaintea Țarului.

O circulară a ministrului de externe bulgar.

Depeșele primite de diferitele ziare mari ale presei franceze și germane au arătat pe noul comitet ca urmând tot linia de conduită trasă de vechiul comitet de sub Sarafoff.

Gubernul bulgar a început să se îngrijească de aceasta și a și luat măsuri, sau cel puțin are aerul de a nu lăsa în voia lui acest comitet, ca guvernul trecut.

În acest scop ministrul de externe Danev ar fi adresat o notă circulară la toți agenții diplomați bulgari de pe lângă curțile din Europa și la toți agenții comerciali din imperiul otoman pentru a notifica intențiunile guvernului princiar, că de acum înainte nu va mai îngădui nici un act comitetului macedonean, care să fie contrar legilor țării și că va lucra cu severitate contra actelor de terorizare și de violență, provocate de noul comitet.

De notat este, că Sarafoff condamnă atitudinea noului comitet și a guvernului Zoncef, prea dependent, după el, de guvernul din Sofia. Pentru acest motiv Sarafoff planuește formarea unui al doilea comitet secret, care să combată politica celui actual.

Excursiunea archeologică

— în Grecia.

Un grup de excursioniști din România, sub conducerea profesorului Gr. Toculescu, a sosit în portul Pireului la 12 Sept. orele 6 seara. Primirea, atât în Pireu, cât și în Atena, e de nedescris.

Aspectul portului Pireu era formecător. Stradale, piețele, magazinele și casele erau încă de dimineață pavoasate cu steaguri românești și grecești.

La sosirea vaporului, o mulțime de aproape 30.000 de suflete se înghesuia pe cheu.

Balcoanele caselor erau pline de lume.

Pe la orele și 3 jum. un semnal al autorităților portului anunță aparițiunea vaporului. Imediat pleacă din port 6 vapoare pline de lume aleasă, în frunte cu vaporul de război „Kissa", având pe bord comisiunea de recepțiune sub președinția d-lui Rados, pe reprezentantul presei grecești d-l N. Spandoni, o mulțime de ziariști și câte-va persoane oficiale. Câte 6 vapoarele erau pavoasate cu steaguri românești și grecești, iar în virful catartului celui mare un mare pavilion român.

Vaporul „Kissa" a salutat cu lovituri de tun sosirea vaporului „Montenegro", în sunetele musicilor de pe vapoare, iar lumea eșită întru întâmpinare salută prin urale entusiaste și nesfârșite agitând batistele și stegulețele.

Studentii români, purtând drapelul românesc și grecesc, cu care au plecat din București, au răspuns asemenea prin urale nesfârșite.

Când vaporul „Montenegro" s'a apropiat de vapoarele grecești, musicile întinară mai întâiu imnul regal român „Trăiască Regele" și apoi „Deșteaptă-te Române". Partea din studenții români, cari cunosc limba greacă, au răspuns cântând imnul libertății grecești „Se gnorizo ap'li copsi".

Lumea aflată pe bordul vapoarelor izbucni în urale frenetice și nesfârșite.

În urmă vaporul „Montenegro" intră în cetinel în port, urmat de „Kissa" și de celelalte vapoare grecești. După ce vaporul cu excursioniștii a aruncat ancorele, comisiunea de recepțiune în frunte cu d-l Rados, coborîndu-se într'o barcă purtând un mare drapel român se urcă pe vaporul „Montenegro" unde fu primită în capul scării de d-l Gr. Toculescu, pe când studenții și ceilalți călători ai vaporului isbucniră în urale frenetice, la cari răspunseră uralele imensului mulțimi de pe țerm și din nenumeratele vapoare și bărci pavoasate, ce mișunau ca un furnicar în toate direcțiile portului.

D-l Rados pronunță o cuvintare foarte române. D-șă a spus, că se simte fericit de faptul că i'a fost dat tot d-sale a saluta în numele studenților greci pe confrății lor români, urând ca această primă vizită pe teritoriul grecesc a elitei poporului român, sub conducerea unui savant ca d-l Toculescu să fie punctul de plecare a unor relațiuni mai intime în viitor între popoarele română și grec.

D-l Toculescu, emoționat până la lacrimi, răspuse, că se simte fericit căcând în niște condițiuni atât de fericite pământul sacru al Greciei, care a nutrit întreaga lum,

CALUL SULTANULUI.

— Schiță umoristică din viața militară. —

Traducere de limba germanină

de

Victor V. Popescu.

(Continuare.)

Majorului îi căzu o peatră de moară de pe înimă. El mulțumi lui Dumnezeu în drumul său către casă, că scăpase așa de ușor de o grijă atât de mare. N'ar fi crezut să se tranșeze atât de simplu. Trebuie că e cam simplu Schüttgenau acesta, că l'am putut prinde așa ușor cu vorba. Sigur va avea destul răzaz cu calul, însă fructul ostentelilor sale îl voi folosi eu, după înapoiare. Da! Numai șiret și isteț trebuie să fie omul întotdeauna!

Cavaleristul și oficerul de stat major priviră mai mult timp în urma majorului care se depărta.

„Așa" zise Schüttgenau, „majorul doarește, ca eu să-î deprind calul cu toate spectacolele noastre moderne. De n'ar fi fost calul atât de frumos, de sigur nu m'ar fi învoit la aceasta. Animalul ar fi meritat un stăpân mai bun".

„Nu te intrista de aceasta", îi zise căpitanul de stat major. „Dl major și așa

e pe cale de a se pensiona, lasă-î să folosească în pace cele din urmă plăceri militare".

Domni! aprinzându-și țigări proaspete, răsfoiră jurnalul de seară, ce tocmai atunci sosise.

„Mergi astăzi la teatru?" întrebă căpitanul, abătându-se dela jurnal.

„Nu", răspuse Schüttgenau, eu voin să mai lucrez ceva deseară. Știu prea bine, că mă prepar pentru academia de război; este atât de mult materialul, încât pentru un om normal este aproape de necrezut să-î percurgă în timpul liber de serviciu".

„Tu exagerezi numai, căci și eu am făcut acest examen înainte cu patru ani și tocmai m'am mirat cât de puțin studiu se cere. În prima linie trebuie să fie omul curajos și să fie conștiu de puterile sale, să intre în foc fără nici o grijă și atunci este foarte ușor. Dar' ție tocmai acestea îți lipsesc. — Cum îți mai merge cu fiica comandantului nostru de corp?"

„Cruță-mă, te rog, cu astfel de întrebări", răspuse Schüttgenau cu jumătate gură, „nu mă mai întreba. Planurile mele sunt foarte întunecate".

„Aceasta e numai fantasia ta, la ultima convenire tocmai pe tine te-a distins Herta, din toți ceilalți ofițeri".

„M'a distins pe mine? Oh Doamne! Ce să însemneze aceasta? Eu am jucat numai câteva ture cu dînsa și am avut fericirea de a mi-se permite s'o conduc până la masă — asta e totul".

„Iubite Max", zimbă oficerul de stat major, se vede că și tu i-ai luat de model pe banul nostru major, vezi că și tu te ferești de adevăr".

„Fînd-că nu am nimic de povestit. Eu admit, poate mi-ar succeda să cuceresc inima fetei, dacă bătrânul — nu, asta e cu neputință".

„Eu nu te înțeleg de loc. Tu ești din o familie foarte bună. Ai relațiuni familiare ce ajung până în cercurile cele mai înalte sociale și financiar te afli într'o poziție de invidiat".

Schüttgenau zimbă turburat. „Venitul meu ar fi prea suficient de a susține o femeie — dar' într'un astfel de cas, banii nu joacă nici un rol. Greutățile zac cu totul în alte părți. Ție, ca celui mai bun prieten al meu, i-ți pot mărturisii, că de amorul adoratei mele sunt sigur, dar' — dar' deocamdată mai pot aștepta; poate mi-se va admite primirea în academia de război".

„Iubite amice, tu te afli pe o cale cu totul greșită. Fii bărbat, pașeste energie și vesel înaintea bătrânilor și cere mâna

fetei. După părerea mea, dîșii numai bucura s'ar pute de un astfel de ginere".

„Acestea mi le spuni tu, numai așa; dar' poți rîde de mine, ba n-ă poți chiar batjocori — eu totuși o recunosc cu totul negenat, că mie în adevăr îmi lipsește în drasneala de a mă prezenta direct înaintea comandantului nostru de corp; mai bucurasș preferi să călăzesc în fața unei duzine de tineri inimice, decât să amintesc Excelenței Sale, că doresc să-î fiu ginere. Nu — nu, iubite amice, asta nu se poate, dacă nu cam va mi-se va oferi vre-o ocașune potrivită".

„Pe care desigur o vei perde din vedere, adaugă scurt căpitanul. „Eu în locul tău m'ar lăsa de studiatul cel mult pentru academia de război. De o carieră britanică militară nici nu ai trebuința, lasă-o aceluia cari servesc pentru leafă. Rămâi la spectata de arme și însară-te cu adorata ta. Dacă ești odată ginerele bătrânului, în scurt timp vei deveni ajutorantului lui, nici nu va trebui să se despartă de fiica sa și tu o garnisoană admirabilă".

„Referințele sunt atât de favorabile, cât e numai posibil".

(Va urma.)

prin produsele sale intelectuale și artistice, modele nemuritoare și neluând cîte ale frumuseții. Se simte cu atât mai fericit, a adăugat dl. Tocilescu, că Provedința l-a rezervat d-sale misiunea de-a conduce cel dintâiu juminea studioasă a României în Grecia, și a o iniția cel dintâiu în tainele antichității elene.

Debarcarea pe cheu a fost un adevărat triumf al amicitiei greco-române. Sute de bărci pavosate au debarcat pe studenții în mijlocul unui potop de urale tunătoare ceșile din 30.000 de pepturi.

Pe cheu studenții au fost primiți de primarul Pireului dl. Muțopulo în fruntea consiliului comunal, de autoritățile portului, de șeful poliției și de alte notabilități.

Primarul, dl. Muțopulo, a pronunțat o cuvîntare mișcătoare, spunînd, că e vesel că d-sa cel dintâiu s'a învrednicit a saluta pe fermul terenul istoric, lângă mozaicurile lui Themistocle și Miazul (lits tinerei) române, care vine pentru prima oară a aduce tributul său de venerație către mama tuturor științelor și luminaților. Grecia, adăogă dl. Muțopulo, are tînduțe a fi recunosătoare către România, căci pe lângă ospitalitatea ce în timpul de grea cumpănă au găsit copiii săi la stîul acestei țări ospitaliere, unde au fondat școlii în cari prin învățatură națiunea greacă și-a preparat renașterea, dar încă a permis ca pe teritoriul său, națiunea greacă să-și inaugureze lupta pentru independență.

Drăgășanul din România e pentru noi un loc tot așa de sacru, ca și Thermopilele noastre.

Di. Tocilescu, obosit de călătorie, a răspuns printr-o cuvîntare scurtă, dar entusiastă, mulțumind primarului, și exprimînd credința sa, că salută în poporul grecesc un popor demn de strămoșii săi.

Dreptul dela cheu până la gară a fost un adevărat marș triumfal. Poporul înșiruit de ambele părți, umplea aerul cu ploaie de flori cădea pe capetele studenților.

Un tren special a condus pe excursioniștii în Atena, unde au sosit la orele 7 și jumătate.

În gara Atenei au fost primiți de primarul, dl. Mercuri, cu întregul consiliu comunal, președii tuturor breslelor cu drapelul lor, o mulțime de profesori universitari, vr'o mie de studenți greci cu drapelul universității, muzicile militare, orchestra societății musicale, orchestra asilului de orfanii Hagii-Costa, cântînd toate, diferite cântece românești, și o imensă mulțime.

Primarul Atenei salută pe dl. Tocilescu și pe studenții printr-o cuvîntare entusiastă, asigurîndu-i că poporul grecese se simte fericit primind tinerimea universitară a unui popor dela aceeași religie, pe care totdeauna l-a iubit cu căldură și l-a privit ca frate.

Amicii români sînt siguri, că vor găsi în Atena nu numai monumentele sacre ale antichității, ci și un popor mîndru și admirabil, a cărui inimă bate frățeste pentru națiunea română, cu care a trăit și a conlucrat timp de secole în Orient.

Dl. Tocilescu răspundînd a exprimat emoțiunea d-sale și a studenților pentru primirea făcută adăogînd că, ori ce ar spune, va fi prea puțin pe lângă sentimentele ce le umplu inima.

Dela gară, convoiul impunător, avînd în frunte un detașament de trupe, care deschidea calea, drapelul universității și drapelul român și grec ale studenților, la sunetele muzicilor lăunțînd inima regal română și marșul „Deșteaptă-te Române”, porni spre catedrală. Aspectul bulevardului Stadion, pavosat dela un capăt la altul și iluminat cu mit de lămpioane și lumini electrice, era feeric.

Din balcoane și din ferestri o ploaie de flori cădea asupra capetelor studenților.

În catedrală se celebra Te Deumul pentru MM. LL. Regale și Regina României, pentru AA. LL. RR. și națiunea română în

timpul Te Deumului, care a fost foarte mișcător și impunător, a cântat un chor compus din 80 de persoane.

De la catedrală studenții s'au dus la un banchet oferit de comisiunea de recepțiune.

Întregul oraș e iluminat în mod feeric și mit de artificii bîzdează cerul. Spectacolul e de nedescris.

Noutăți

ARAD, 17 Septembrie n. 1901.

Candidatul Aradului. Clubul partidului liberal din Arad a ținut Duminică după amiază în restaurantul dela „Crucea-albă” o adunare, sub prezidenția bătrînului *Tagányi István*. În această adunare noul candidat la deputație al orașului Arad, primarul *Salacz Gyula*, și-a ținut vorbirea-program, în care a declarat, că primește candidatura și că va fi un fidel spriginitor al politicii liberale, urmate de guvernul *Szell*. După ce a promis mai multe făpturi pentru interesele și binele orașului în viitoarea sa activitate de deputat în parlament, noul candidat a fost viu aclamat de membrii partidului și astfel toți s'au depărțat, „res bene gesta”, cu doral și siguranță, că deputatul Aradului în viitor va fi „liberalul” primar *Salacz Gyula*.

Kossuthiștii din Arad însă sunt foarte nemulțumiți de această candidatură și o combat energic, mai ales știind, că „liberalii” arădani sigur au să reușească cu candidatul lor.

Nuntă. Duminică după amiază s'a celebrat în biserica gr. or. din Nădlac cununia d-lui *Aurel St. Șuluf* cu d-șoara *Livia Petrovici*. Nuntă au fost dl și d-na *Sava Raicu*, secretarul „Victoriei” din Arad, ear acelu *Talgies Pan* ofițier profesor de *Matematică* din B.-Comloș, asistat de preotul N. Chicin din Nădlac și R. Nestor din Cenad. Un public numeros a asistat, așa că marea și frumoasa biserică era înșesată de lume. La sfîrșitul cununiei, dl P. Miulescu a ținut un cuvînt festiv ocașional, dorind tinerii perechi toate fericirile. Urzilor de bine s'au asociat toți cei de față.

Seara a fost apoi masă mare în casa fericitorilor părinți ai miresei, dl și d-na Aurel Petrovici. Oaspeți distinși au luat parte și veselii a ținut până a doua zi dimineața. S'au rostit toaste, s'au cîntat numeroase telegrame și s'a dansat.

O nuntă românească rară în felul ei. Vom mai reveni.

Himen. Anunțăm cu plăcere căsătoria d-lui *Dr. Isidor Bodea*, medic în Viena, distinsul fiu al părintelui *Gavril Bodea* din Arad, cu gentila d-șoară *Eugenia Stănescu*, fiica d-lui *Tache Stănescu*, din Brașov. Cununia se va celebra Duminică la 9[22 Septembrie în Biserica St. ei Adormiri din Brașov-Cetate.

Uram tinerii perechi toate fericirile.

Afacerea Kormos Szelle. La finea săptămînii trecute sensul de acuză al tribunalului reg. din Budapesta, singur competent în această afacere odioasă, a transpus dela actele procesului criminal la judele de instrucție din centru, *Dr. Iulu Luszaru*, care, după studierea actelor, va porni apoi cercetarea.

Între acestea, aici în Arad s'a ținut săptămîna trecută licitația asupra mobiliilor lui *Szelle*, din cari au încurs deja sume considerabile. Sâmbătă o nouă pretenție s'a anunțat la judecătoria de aici în contra lui *Szelle*. Este adevărat o pretenție de 2000 coroane a nepoților din *Aronyos-Maroth* ai lui *Szelle*, a fiilor fratelui său decedat, *Szelle Kálmán* datoră de

mult cu suma aceasta, și pretenția fusese asigurată orfanilor nepoți și pe cale judecătorească; unchiul *Szelle* din Arad însă s'a tot codit de-a o plîtă. Acum însă tuturor copiilor, avocatul *Nemesványi Miklós*, a pășit în numele acestora cu toată energia și judecătoria din nou li-a lichidat pretenția de 2000 coroane, plus interesele de 143 coroane după capital, începînd dela anul 1885.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat al României a serbat Miercuri aniversarea zilei sale natale a 72, din care incident a fost felicitat de toți episcopii, de preoți și mulți credincioși din țeară. De-asemena a fost felicitat în numele guvernului român de dl ministru Haret.

Eroul dela Grivița. Cu ocaziunea aniversării luării Griviței, d-na Sofia general Al. Candiano Popescu a primit din Ploeshti următoarea telegramă: „Astăzi la monumentul eroilor dela Grivița, la poalele cărui am depus coroana de lauri, sărbătorind ziua memorabilă a asaltului Griviței, în care s'a asigurat independența țării, pomenim cu durere memoria eroului dintre eroii dela Grivița, pe care de data aceasta nu am avut fericirea a-l felicitat. Terminînd, sigara mîngăiere ne este, a asigura pe iubita lui soție, că amintirea și vitejia lui Alexandru Candiano Popescu va rămîne eternă în aniele noastre ale ploeshtenilor, ca și în a tuturor bravilor”.

Episcopia sîrbească a Timișorii rămîne încă în vîlvuie, poate chiar multă vreme, căci eată cum sunt informate zările ungurești din Budapesta: „Guvernul ungurec în curînd va numi de administrator al episcopiei sîrbești la Timișoara pe episcopul sîrbeșc *Lucian Bogdanovici* din Buda, care timp îndelungat va conduce diecesa sîrbească a Timișorii, rămasă vîdvuică prin moartea episcopului *N. canon Popovici*”.

Examele de atașai militari. La examenul pentru mîntuirea de oșazai militari pe lângă regimentele de artilerie din Austria au reușit din locotenenți: *Botez*, dela școala de aplicație, *Asachi*, din reg. 2 cetate și *Moscuna*, din corpul de pompieri din București.

La fondul de 20 bani întemeiat de „Rușinea sodalilor români din Sibiu” pentru azvirarea unei case cu hală de vînzare pe seama meseriașilor români, domnul *George Moldovan*, administratorul „Tribunei Poporului” din Arad, din privilegiul unei conveniri familiare, ținute în Sibiu, — a încasat dela următorii membri ai familiei câte 20 bani, în total 3 coroane 20 bani, și anume dela: *Paraschiva Maxim*, *Maria Moldovan*, *Anton Demeter*, *Elena Demeter născ. Maxim*, *George Moldovan*, *Emilia Moldovan născ. Maxim*, *Nicolae Moldovan*, *Maria Moldovan*, *Nicolae Vintila*, *Maria Vintila*, *Lazar Moldovan*, *Paraschiva Moldovan*, *Aurel Maxim*, *Petru Moldovan*, *Iosif Moldovan* și *Paraschiva Moldovan*.

† *Imbriani*, deputatul italian și mare filo-român, bine cunoscut între toți Români, după-cum se telegrafează din Neapol, a reșosat acolo Vineria trecută.

Agata *Kársescu*, ilustra tragediană română a sosit la București, venind din Viena. D-sa a prezentat direcțiunii teatrului național din București mai multe piese nouă, în cari voește să dezbateze în stagiunea ce se începe la 1 Octombrie. Prima piesă nouă pentru Bucureșteni, în care va juca d-șoara e „*Messalina*”. Săptămîna aceasta ilustra tragedia va juca la Berlin, de unde va merge să joace la Viena, și în Octombrie va sosi din nou la București.

În onoarea Țarului. În teatral din castelul din Compogne se va da o reprezentație în onoarea Țarului, de către artiștii cei mai aleși ai teatrelor subvenționate.

Întro actori va fi doamna *Rejane* și *Sarah Bernhardt*, care va declama un prolog scris de *Edmond Rostand*.

Earăși tronul Serbiei. Bietul tron al Serbiei nu mai e slăbit din ochi. Zi de zi vin nouă combinații de moștenire. Un ziar din Cetinje scrie, că în luna viitoare prințul *Mirko* se va legăni cu fata coțenului sîrb *Konstantinovici*, a cărei mamă e din casa *Obrenovici*. Dacă regele *Alexandru* de fapt va rămîne fără băieți, ar numi de moștenitor pe prințul *Mirko*. În forma aceasta calea spre tron a *Karagheorghevicilor* ar fi închisă.

Jidanul tot Jidan. Gîndul lui principal este *geschäft-ul*. Ce s'a gîndit *Fischer* *David* ce nu, dar a ajuns la hotărîrea, că dacă se fac tot felul de fabricații, de ce nu ar fabrica și el ceva? Și s'a gîndit omul să fabrice *atestate de maturitate* Puțin material îi trebuia. Hîrtie și condei, și venitele nu sunt tocmai de despectat. Tineri cari la școli nu făceau nici o treabă, se refugiau la fabrica lui *Fischer*. — Dar vedeți, nimic nu ține o eternitate. Fiindcă *Fischer* leban nu a luat patentă pe fabricațiile sale, — a fost dat pe mîna justiției.

Congres antropologic. La Amsterdam se ține acum congresul internațional de antropologie. Prima conferință a ținut-o profesorul *Lombroso* din Torino; el a arătat nouele experiențe făcute de dînsul pe tîrîmul antropologiei criminale, care îl fatăresc în teoria lui asupra criminalului născut. Mulți medici se îndoesc de rezultatele și conclusele ilustrului profesor italian.

Urșii în munții Bărgăului. Timpul frigos din zilele acestea a făcut pe urșii din munții Bărgăului (*Bistrița-Năsăud*) să se apropie de sate, unde fac mari pagube. În comuna *Leș* au răpit mai deunăzi 24 de oi. Pastorul, arătîndu-și oile s'a încercat în luptă cu un urs și cu mare greutate l'a biruit. Ursul era de o mărime enormă.

Geografia comitatului Arad de învățatorul *Damaschin Medre*, — manual cu mai multe chă și geografice, întocmit pentru clasele III. și IV. ale școalelor populare și aprobat de Ven. Consistor arădan:

Se poate procura dela administrațiunea „*Tribunei Poporului*” și dela librarul „*Ifju Klein Mór*” din Arad. Prețul 35 cr. (70 fil.), plus porto postal.

ULTIME ȘTIRI.

Moartea lui Mac-Kinley.

Buffalo, 16 Septembrie. Noul preșident al Uniunii, *T. Roosevelt*, a edat o prelamație, în care provoacă poporațiunea, ca *Joul*, în ziua înmormîntării lui *Mac-Kinley*, să țină pretutîndeni *serviciu divin*.

În urma secționării cadavrului lui *Mac-Kinley*, 14 medici au publicat, iscălit de ei, un protocol, în care își exprimă părerea, că gloanțele din revolverul *asasinului Tzolgos* au fost otrăvite.

Bibliografie.

Maria Cunțan, *Poesii*, un drăgăleș volum, de 74 pagine, se găsește de vînzare la Administrația ziarului nostru.

Călătoriile în Rusia ale preotului bănățean *Mihail Popovici* (1770—1) publicate de *N. Iorga*, în editura „*Tribunei Poporului*”, se vinde cu prețul de 40 bani.

Metodul de procedere la micul ABC-dar ilustrat în usul școalelor primare de *Ioan Tuducescu*, partea I, pentru primul an de școală, ed. II. Prețul unui exemplar 40 bani. Se găsește la autor, în Lipova.

Editor. *Aurel Popovici Barcianu*. Red. respons. *Ioan Russu Șirianu*.

Novitățile noastre de toamnă și iarna

au sosit. Prin aceasta cu toată stima atragem asupra lor atențiunea onoratului public. Prăvălia noastră, veche de șezecel de ani, permanent a fost condusă de principiul, de-a servi pe On. cumpărătorii totdeauna în chipul cel mai solid.

In bogat asortiment avem tot felul de materie pentru haine de dame și bune barchete de spălat; șifon, pânză și garnituri de masă, cari toate **se vând cu prețul strict de fabrică.** Covoare, perdele, plapome și în mare asortiment mai ales rufe pentru dame, precum: fi (cămeși pentru dame), pantalonii pentru dame, fuste de desupt și corsete de cele mai solide calități.

Cu această ocaziune aducem totodată și la cunoștința domnilor preoți, că pentru sezonul de toamnă ni-au sosit în admirabil asortiment **materii pentru reverenzi**, și e aproape fără părechie spriginul general și recunoștința mare, de care ne bucurăm din partea mușterilor noștri. Materiile noastre pentru reverenzi sunt de cea mai bună calitate și — o garantăm aceasta — de culoare trainică.

Asortimentul nostru asemenea cu mult e mai bogat decât ori-și unde, având în magazin materii și țesături fine și permanent de multe feluri care de care mai frumoase.

Pregătim deplin întregi rînduri de reverenzi.

Cerînd valorosul sprigin al On. public, suntem

Cu toată stima:

H. ROSENBLÜH și SOȚUL
(ARAD, Piața-Libertății.)

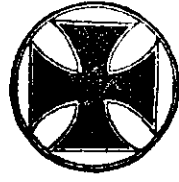
George Iancovici,
conducător de prăvălie.

628 7—20

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli și uituri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceala la mîni și picioare, reuma podagrică ischiaz, udului în pat, influența, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sîngelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Insușirea acestui aparat este că vindecă ru numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eară pe de alta parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

624 14—50

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la copil și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
Colțul str. Kálmán.

A apărut

și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului” următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad”, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățator; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu chărți geografice	—	—70
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	2—
3.) „Judecăterile cu jurații” — de Teodor V. Păcățeanu,	—	—80
4.) „Libertatea” — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	2—
5.) „Principiile politice”, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	—	4—
6.) „Caractere morale” — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov.	—	2.50
7.) „Războiul pentru neatârnat” de George Coșbuc.	—	1.20
8.) „Vieritul” — de Petru Vancu,	—	1—
9.) „Terzia Dramei” — de Dr. Iosif Blaga,	—	3.60
10.) „Juvenilia” — de Sextil Pușcariu.	—	1.80
11.) „Pribeag” — de Ioan Iosif Sceopul,	—	1.50
12.) Instrucțiuni populare despre Datorițele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz	—	1.20
13.) „Ioan Botezătorul, tragedie în 5 acte și un preludiu tradusă de Il. Chendi și C. Sandu după Hermann Sudermann	—	2.—
14.) Henric Ibsen „Ziua Invierei” Epilog dramatic în 3 acte traducere de Il. Chendi și C. Sandu	—	1.—
15.) „Zece ani de mișcare” literară în Transilvania 1890—1900 de Ilariu Chendi	—	1.—
16.) „Maria Cunțan” poezii	—	1.50
17.) „Musa Someșană” Doine și cântece populare	—	—30
18.) „Călătoriile în Rusia” ale preotului bănățean Mihail Popovici, publicate de N. Iorga	—	—40
19.) „Vatra părăsită” de Ioan Slavici	—	1.50

La comanda să se mai adauge de fiecare op 10 fleri spese postale.